

Kuvataidekoulujen liitto 19.2.2021

Lausunto lukiodiplomista

Kuvataidekoulujen liitto on tutustunut Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuun 2020:34 Lukiodiplomiselvitys 2020.

Lukiodiplomiselvityksessä annetaan suosituksia siitä, että lukion opetussuunnitelman perusteissa määriteltujen taito- ja taideaineiden lukiodiplomit tulevat lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittaviksi ja että opiskelija voi sisällyttää lukiodiplominäytön osana ylioppilastutkintoonsa ja siten korvata yhden yo-kokeen.

Lukiodiplomi osana yo-kirjoitusta nostaa taideaineiden arvostusta koulutusjärjestelmässä

Kuvataidekoulujen liitto pitää lukiodiplomiselvitystä tärkeänä viestinä siitä, että taideaineiden asemaa lukiokoulutuksessa halutaan tukea. Selvityksen suositukset ovat tältä osin merkittäviä ja kannatamme niitä. Lukiokoulutuksen erilaisten aineiden ja osaamisalueiden yhdenvertaisuuden kannalta on tärkeää, että ylioppilastutkinnossa nousisi mahdollisuus tuoda taide- ja taitoaineet osaksi ylioppilaskirjoituksia.

Laaja-alaisesti kuvataiteen, arkkitehtuurin, mediataiteen, käsityön ja muidenkin taideaineiden osuutta tulisi vahvistaa jo peruskoulujen tuntikehyksessä, mikä antaisi nykyistä vahvempaa pohjaa lukio-opintojen ja muun toisen asteen koulutuksen taideaineiden opintoihin. Lukiodiplomi mahdollistaa näytön osaamisesta ja harrastuneisuudesta taide- ja taitoaineissa. Tämä osaltaan saattaa kannustaa myös lasten ja nuorten sitoutumista näitä taitoja vahvistaviin harrastuksiin.

Taide- ja taitoaineet tukevat kulttuurista kestävästä kehitystä ja kehittävät laajasti erilaisia taitoja ja osaamista, joita esimerkiksi tuoreimmassa koulutuspoliittisessa selonteossa tuodaan esiin tulevaisuuden työelämän taitoina. Taide- ja taitoaineet vahvistavat kykyä innovaatioihin, luovuuteen, kokonaisuuksien hallintaan, viestintään ja vuorovaikutukseen, oman osaamisen johtamiseen sekä osallisuuteen ja vaikuttamiseen. Tällä hetkellä matemaattisten aineiden arvostus jatko-opintoihin hakeutumisessa on ylikorostunut.

Taide- ja taitoaineiden osaamista tulisi tunnustaa entisistä vahvemmin jatko-opintoihin hakeutumisessa.

Taide- ja taitoaineiden osaamisen tunnustamiselle sekä eri koulutusmuotojen yhteistyölle on laaja tarve.

Lukiodiplomiselvityksessä tarkastellaan lukiodiplomia hyvin rajatusti lukiokoulutukseen sisältyvänä opintokokonaisuutena.

Kuvataidekoulut tekevät jonkin verran paikallisesti yhteistyötä lukioiden kanssa. Esimerkiksi kuvataidekouluissa suoritettuja laajan oppimäärän mukaisia kuvataiteen syventävien opintojen opintokokonaisuuksia hyväksiluetaan jo nyt lukio-opinnoiksi.

Kuvataidekoulujen liitto pyytääkin tarkentamaan, että kuvataiteen lukiodiplomin taustakursseja voidaan suorittaa laajasti yhteistyössä laajaa oppimäärää antavien kuvataidekoulujen kanssa.

Taiteen perusopetus on oma koulutusjärjestelmänsä. Sen piirissä on 120 000 lasta ja nuorta. Taiteen perusopetuksen laajassa oppimäärässä oppilaalle kertyy visuaalisten taiteiden opintoja laskennallisesti 1300 tuntia, joista syventäviä opintoja (500 tuntia) opiskellaan pääasiassa 15-18-vuotiaana, kun oppilaat ovat jo toisen asteen opiskelijoita. Taiteen perusopintojen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyön tekeminen.

Sekä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen, että lukiodiplomin merkitystä jatko-opintoja ajatellen tulisi tarkastella osaamisen tunnustamisen näkökulmasta selvitystä laajemmin. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa (OPH:n määräykset ja ohjeet 2017:12a) mainitaan, että *”Taiteen perusopetus kehittää taiteen alalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.”* Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän (1300 ot) suorittamisesta ja päättötodistuksesta tulisi olla selkeä hyöty jatko-opintoihin hakeutumisessa, samoin kuin lukiodiplomille esitetään.

Eri koulutusmuotojen yhteistyömahdollisuuksia pitäisi tarkastella isommassa kuvassa. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteissa todetaan: *”Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa ja tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien tahojen kanssa.”* Lainsäädännön ja rahoitusjärjestelmän tulisi kehittyä siihen suuntaan, että koulutusta pystytään järjestämään ja toteuttamaan entistä sujuvammin yhteistyössä eri koulutustahojen kesken, mukaan lukien taiteen perusopetus.

Lukioiden kehittämisessä pitäisi ottaa huomioon myös pienempiä lukioita ja vahvistaa niiden vetovoimaisuutta kehittäjäkouluina. Yrittäjäyys, työelämäosaaminen ja teknologia nivoutuvat myös taide- ja taitoaineisiin. Laajempi eri koulutusasteet ylittävä yhteistyö tämän osa-alueen kehittämisessä voisi olla tarpeen.

Toisen asteen maksuttomuus ja lukiodiplomi

Lukiodiplomin suorittamista tulisi tarkastella myös toisen asteen maksuttomuuden näkökulmasta. Taito- ja taideaineissa ei voida ohittaa materiaalien, tilojen ja välineiden merkitystä suhteessa lopulliseen tuotokseen. Oppilailla pitäisi tässä kohtaa olla valtakunnallisesti yhdenvertaiset mahdollisuudet tuottaa lukiodiplomin taiteellinen osuus.

Kuvataidekoulujen liitto
Johanna Kivioja
puheenjohtaja

@kuvisliitto
#kuvisliitto
#taiteenperusopetus
#taidekasvatus
#visuaalisetaiteet